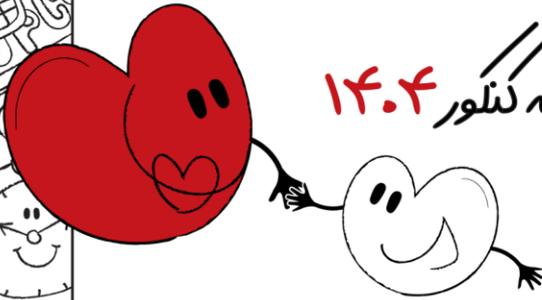

با ❤️ بیا تام لند

جزوه

دوره سالانه نئور ۱۴۰۴

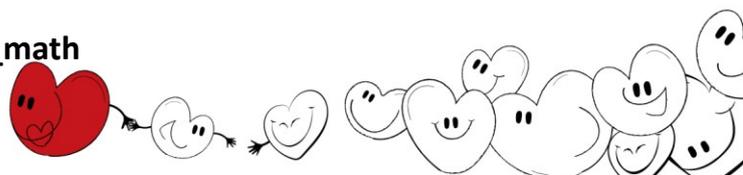

ریاضی انسانی

استاد مرتضی محمدی نژاد

 MortezaMohammadinejad_math

 mohammadinejad_math

جہاں درس امہل شمارش

نمرہ در امتحان نہایی: ۲/۵ نمرہ

تعداد تست در کنکور: یک تست

(۱) اصل ضرب

(۲) اصل جمع

(۳) جایگشت (عددنویسی - کلمه نویسی)

(۴) ترتیب (انتخاب ۲ شیء از n شیء وقتی ترتیب مهم است!)

(۵) ترکیب (انتخاب ۲ شیء از n شیء وقتی ترتیب مهم نیست!)

نکات و فرمول‌های مهم

اصول شمارش

(۱) نشان اصل ضرب **و** است.

(۲) نشان اصل جمع **یا** است.

(۳) جایگشت n شیء برابر **$n!$** است.

(۴) ترتیب r شی از n شیء

$$p(n,r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

مثال : $p(5,3) = \frac{5!}{(5-3)!}$

یا

(۵ دوه) : ۵ ۴ ۳

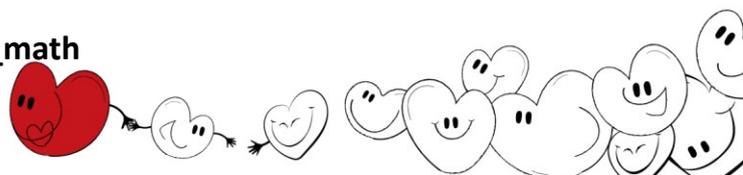
(۵) ترکیب r شیب از n شی :

$$C(n,r) = \frac{n!}{(n-r)!r!}$$

مثال : $C(5,3) = \frac{5!}{(5-3)!3!}$

یا

$$C(5,3) = \frac{5 \times 4 \times 3}{3 \times 2 \times 1}$$

مثال ۱ در یک رستوران ۳ نوع غذای سنتی ایرانی، ۴ نوع غذای فست فودی وجود دارد. اگر مشتریان حق انتخاب یک نوع غذا را داشته باشند (ایرانی یا فست فود) این انتخاب به چند صورت امکان پذیر است؟

اصل جمع

اگر کاری را به m یا n طریق بتوان انجام داد آن کار را به ..... طریق می توان انجام داد.

صفحه کتاب درسی سوال ۱.

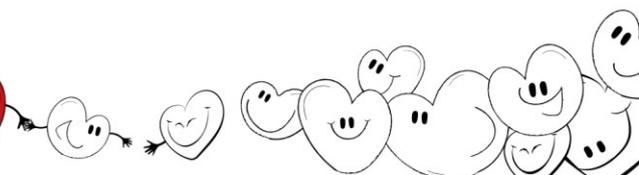
مثال ۲ شخصی از تهران به قم را به سه طریق و از قم به اصفهان را به دو طریق طی می کند. این شخص از تهران به اصفهان را به چند طریق طی می کند.

اصل ضرب

اگر کار A را به n طریق ..... کار B را به m طریق به توان انجام داد آن دو کار را به ..... طریق می توان انجام داد.

نشان اصل ضرب ..... می باشد و نشان اصل جمع ..... می باشد.

صفحه کتاب درسی سوال ۵.

آزمون سوال ۴.

مثال ۳ در یک آزمون دو گزینه‌ای درست و نادرست با ۶ سوال، چند راه ممکن برای پاسخ‌گویی به این سوالات وجود دارد؟ (پاسخ‌گویی به تمام سوالات الزامی است).

.....

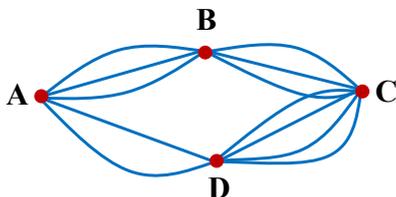
.....

مثال ۴ در سوال بالا چند راه ممکن برای پاسخ‌گویی به سوالات وجود دارد وقتی پاسخ‌گویی به تمام سوالات الزامی نباشد؟

.....

.....

مثال ۵ در شکل زیر مسیرهای بین شهرها همگی یک طرفه هستند. به چند حالت می‌توان از شهر A به شهر C رفت؟

مسیر رفت: $A \rightarrow B \rightarrow C$: ( )

$A \rightarrow D \rightarrow C$: ( )

تعداد کل حالات رفت:

آزمون سوال ۴.

♦ فاکتوریل: به موارد زیر دقت کنید.

$2! = \dots\dots\dots$

$3! = \dots\dots\dots$

$4! = \dots\dots\dots$

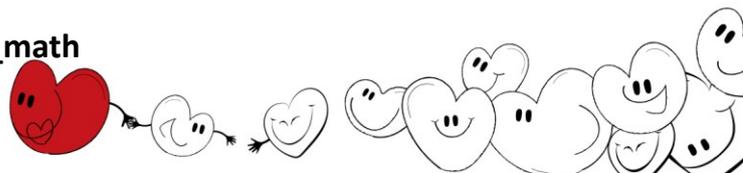
$5! = \dots\dots\dots$

$n! = \dots\dots\dots$

♦ به طور کلی فاکتوریل یک عدد از خود عدد شروع می‌شود و به ..... ختم می‌شود.

$0! = \dots\dots\dots$

$1! = \dots\dots\dots$

♦ ساده کردن فاکتوریل:

$$\frac{10!}{8!} = \dots \qquad \frac{(n+1)!}{(n-1)!} = \dots$$

♦ جایگشت: به چند طریق ۵ نفر می‌توانند کنار هم قرار گیرند.....

♦ تعداد جایگشت‌های n شی، متمایز برابر است با .....

مثال ۶ جایگشت‌های موارد زیر را به دست آورید.

الف) ۱، ۳، ۲ .....   ب) AFSON .....

مثال ۷ فرق بین عدد و رقم چیست؟ .....

مثال ۸ چند عدد سه رقمی وجود دارد که تمام ارقام آن اول باشد؟ .....

تست ۹ با ارقام ۰، ۱، ۲، ۴، ۵، ۷ چند عدد سه رقمی فرد، بدون تکرار رقم‌ها که مضرب ۵ نباشد، می‌توان نوشت؟

۴۸ **۱**   ۴۰ **۲**   ۳۶ **۳**   ۳۲ **۴**

تست ۱۰ چند عدد سه رقمی بخش‌پذیر بر ۵ و متشکل از رقم‌های فرد وجود دارد؟

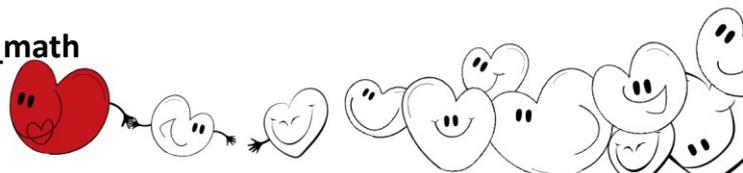
۱۸ **۱**   ۲۰ **۲**   ۲۴ **۳**   ۲۵ **۴**

پاسخ گزینه ۴ چون می‌خواهیم یک عدد سه رقمی بسازیم سه خانه در نظر می‌گیریم،

حال چون باید تمام ارقام فرد باشند، ارقامی که می‌توانیم از آن‌ها استفاده کنیم ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ می‌باشد، از طرفی با توجه

به این که اعداد فوق باید بر ۵ بخش‌پذیر باشد، خانه‌ی سمت راست فقط می‌تواند عدد ۵ باشد، ولی برای سایر خانه‌ها

شرط خاصی در نظر گرفته نشده، بنابراین هر کدام از این خانه‌ها ۵ انتخاب می‌توانند داشته باشند:

$$\underline{5} \underline{5} \underline{1} \Rightarrow 5 \times 5 \times 1 = 25$$

ضمناً در صورت این مساله حرفی از این که تکرار مجاز نباشد نیاورده است، بنابراین تکرار را مجاز در نظر گرفتیم.

مثال ۱۱ با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ چند عدد ۴ رقمی مضرب ۵ می توان نوشت؟ (با تکرار ارقام)

.....

.....

تست ۱۲ با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ چند چهاررقمی بخش پذیر بر ۵، بدون تکرار رقم‌ها، می توان نوشت؟

۱۲۰ (۴)

۱۰۸ (۳)

۹۶ (۲)

۷۲ (۱)

پاسخ گزینه ۳

۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ $\underline{5} \underline{4} \underline{3} \underline{1} \Rightarrow 60$ یکان ۰

$\underline{4} \underline{4} \underline{3} \underline{1} \Rightarrow 48$ یکان ۵ $60 + 48 = 108$

مثال ۱۳ با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ چند عدد ۴ رقمی زوج می توان نوشت؟ (بدون تکرار ارقام)

.....

.....

صفحه ۱۱ کتاب درسی سوال ۶ قیمت الف

تست ۱۴ با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ چند عدد ۵ رقمی و بزرگ تر از ۵۰۰۰۰ می توان نوشت؟ (تکرار مجاز نیست)

۲۸۰ (۴)

۳۸۰ (۳)

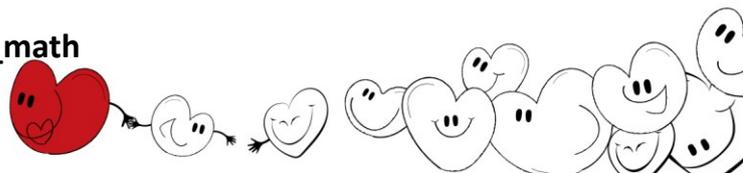
۴۸۰ (۲)

۳۰۰ (۱)

.....

.....

صفحه ۱۱ کتاب درسی سوال ۶ قیمت ب

مثال ۱۵ جای حروف یا اشیا مشخص شود.

با حروف کلمه‌ی «فارسی» چند کلمه می‌توان نوشت که با حرف «ف» شروع و به حرف «ی» ختم شود؟

صفحه کتاب درسی سوال ۳ قسمت های الف، ب و پ

ب اگر در جایگشت جای «حرف» یا «رقمی» مشخص شود آن «حرف» یا «رقم» از گردش ..... می‌شود.

تست ۱۶ به چند طریق می‌توان حروف کلمه‌ی "MOHSEN" را کنار هم قرارداد به طوری که N و M در ابتدا و

انتها نباشد؟

۵۶۲ **۴**

۶۷۲ **۳**

۴۸ **۲**

۷۲۰ **۱**

پاسخ گزینه ۳

ابتدا تعداد کل کلماتی که با حروف MOHSEN می‌توان به درستی نوشت را به دست می‌آوریم. سپس تعداد کل

کلماتی که حروف N, M در ابتدا و انتها باشد را به دست می‌آوریم و در آخر این دو را از هم کم می‌کنیم. یعنی:

MOHSEN

تعداد کل کلمات = $6! = 720$

$$\frac{2!}{4!} \text{ MOHSEN} = \text{حروف } M, N \text{ در ابتدا و انتها باشد} = 2! \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

↓ جابه‌جایی OHSE ← جابه‌جایی M, N در اول و آخر

$720 - 48 = 672$ = تعداد کلماتی که حروف N, M در ابتدا و انتها نباشند.

تست ۱۷ در یک اتومبیل معمولی، ۵ نفر به چند طریق می‌توانند بنشینند، به طوری که ۳ نفر آن‌ها مجاز به

رانندگی باشند؟

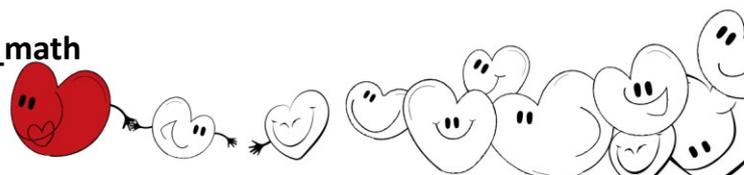
۸۴ **۴**

۷۵ **۳**

۷۲ **۲**

۶۰ **۱**

پاسخ گزینه ۲

۹

$$\frac{1}{\text{صندلی ۴}} \times \frac{2}{\text{صندلی ۳}} \times \frac{3}{\text{صندلی ۲}} \times \frac{4}{\text{صندلی ۱}} \times \frac{3}{\text{صندلی راننده}} = 3 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 72$$

۳ نفر مجاز به رانندگی هستند که بالاخره یک نفر رانندگی می‌کند.

مثال ۱۸ با حروف کلمات زیر، چند کلمه می‌توان نوشت که حروف یکسان کنار هم باشند؟

الف) فرفره

ب) DADRAS

مثال ۱۹ با حروف کلمه‌ی EXPORT چند کلمه ۶ حرفی می‌توان نوشت به طوری که دو حرف «O» و «P» همواره کنار هم و در وسط واقع باشند؟ (بدون تکرار ارقام)

.....

تست ۲۰ رمز سه رقمی یک کیف، به گونه‌ای است که ارقام تکراری ندارد و عدد زوج و فرد

کنار هم قرار نمی‌گیرند، چند حالت برای رمز این کیف وجود دارد؟

۱) ۳۶   ۲) ۶۰   ۳) ۷۲   ۴) ۱۲۰

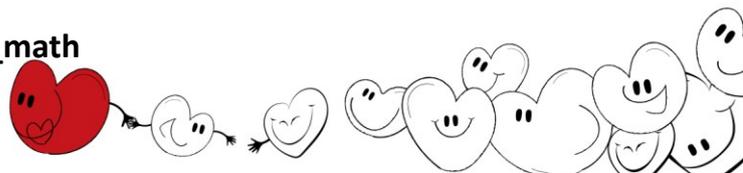
.....

تست ۲۱ ۳ نفر به همراه علی و حسن قرار است کنار هم قرار بگیرند به چند طریق این افراد می‌توانند کنار هم

قرار گیرند، بطوری که علی و حسن کنار هم باشند؟

۱) ۲۴   ۲) ۴۸   ۳) ۱۲   ۴) ۶۴

.....

تست ۲۲ ۳ نفر به همراه علی و حسن قرار است در یک هتل، هر کدام در یک اتاق، اقامت کنند. هتل سه اتاق خالی کنار هم در یک طرف راهرو و دو اتاق دیگر در کنار هم، در طرف دیگر راهرو دارد. به چند طریق، این افراد در

اتاق‌ها می‌توانند اقامت کنند. به طوری که علی و حسن در اتاق‌های کنار هم ساکن شوند؟

(دی ۱۴۰۱)

۷۲ ۴

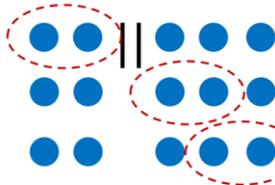
۳۶ ۳

۲۴ ۲

۸ ۱

پاسخ گزینه ۳

علی و حسن

$$2! \times 3! = 12$$

علی و حسن $2! \times 3! = 12 \Rightarrow 12 + 12 + 12 = 36$

علی و حسن $2! \times 3! = 12$

مثال ۲۳ با حروف کلمه‌ی HAMID چند کلمه می‌توان نوشت که حروف AM کنار هم نباشند؟

.....

.....

تست ۲۴ با حروف کلمه‌ی DANESH، چند رمز عبور چهار حرفی می‌توان ساخت به طوری که حرف S در هر

رمز باشد؟

۲۷۰ ۴

۲۶۰ ۳

۲۵۰ ۲

۲۴۰ ۱

پاسخ گزینه ۱

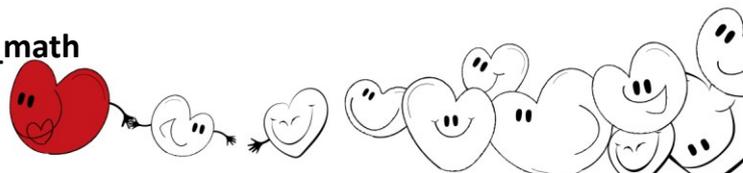
راه حل اول تعداد کلماتی که حرف S در آن‌ها نباشد - تعداد کل کلمات = حرف S در هر کلمه باشد

$$= \underline{6} \underline{5} \underline{4} \underline{3} - \underline{5} \underline{4} \underline{3} \underline{2} = 360 - 120 = 240$$

راه حل دوم

<u>S</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u> = 60
<u>5</u>	<u>S</u>	<u>4</u>	<u>3</u> = 60
<u>5</u>	<u>4</u>	<u>S</u>	<u>3</u> = 60
<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>S</u> = 60

$$60 \times 4 = 240$$

مسائل ترتیب (تبدیل)

مثال ۲۵ از بین ۵ دانش آموز به چند طریق می توان ۳ دانش آموز را برای نظافت سرویس های بهداشتی ، آوردن کیف معلم و حضور غیاب دانش آموزان، انتخاب کرد؟

راه حل اول

.....

.....

راه حل دوم

.....

.....

مثال ۲۶ به چند طریق می توان از بین ۶ کارمند ۳ کارمند برای پست های ریاست، معاونت و حسابدار انتخاب کرد؟

راه حل اول

.....

.....

راه حل دوم

.....

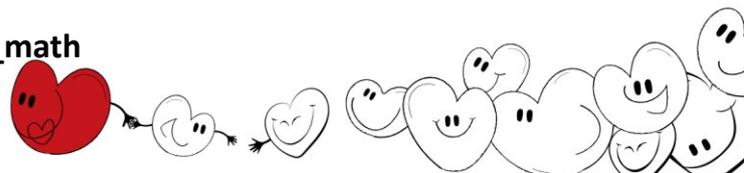
.....

♦ اگر بخواهیم از بین n شی متمايز تعداد r شی از آنها را طوری انتخاب کنیم که ترتیب قرار گرفتن آنها کنار هم ..... باشد، از رابطه ی زیر استفاده می کنیم.

$$P(n,r) = \dots\dots\dots$$

♦ سوال دانش پژوه (توتیا افسون): در تست از کجا بفهمیم که باید از فرمول بالا استفاده کنیم.

پاسخ اگر r ، سلسله مراحل داشته باشد مثل رئیس، معاون، منشی یا عنوان شود که این r شی برای کارهای ..... است، از فرمول ترتیب استفاده می کنیم.

تست ۲۷ می خواهیم بین هفت تیم، یک دوره ی بازی فوتبال به صورت رفت و برگشت برگزار کنیم. اگر همه ی تیم ها با هم بازی داشته باشند، در پایان دوره چند بازی انجام شده است؟

۴۹

۴۸

۴۲

۲۱

پاسخ گزینه ۲

راه حل اول: چون بازی ها به صورت، رفت و برگشت است: $۷ \times ۶ \Rightarrow ۴۲$
راه حل دوم: (ترتیب مهم است).

$$P(۷,۲) = \frac{۷!}{(۷-۲)!} = \frac{۷ \times ۶ \times ۵!}{۵!} = ۴۲$$

صفحه ۱۱ کتاب درسی سوال ۴.

مسائل ترکیب

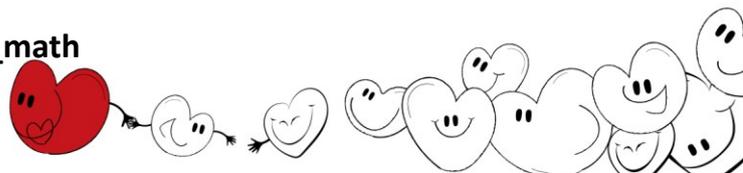
مثال ۲۸ به چند طریق می توان از بین ۵ کارمند، ۳ کارمند را به سفر حج فرستاد؟

♦ هرگاه بخواهیم از بین n شی تعداد r شی را طوری انتخاب کنیم که ترتیب قرار گرفتن r شی، در کنار هم ..... از رابطه ی مقابل استفاده می کنیم.

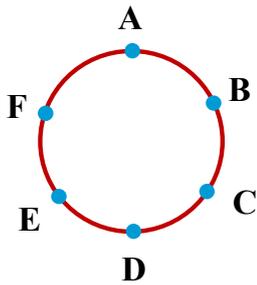
مثال ۲۹ به چند طریق می توان از بین ۸ نفر دانش آموز یک کلاس یک تیم ۳ نفره برای رفتن به اردوی ورزشی انتخاب کرد؟

♦ کلماتی مانند تیم، ..... و مشابه این ها که نشان دهنده این هستند که سلسله مراحل وجود ندارد نشان از ..... هستند.

مثال ۳۰ اگر ۶ نقطه روی محیط یک دایره باشند:

الف چند مثلث از اتصال این ۶ نقطه می توان تشکیل داد؟

ب چند وتر از اتصال این ۶ نقطه می توان تشکیل داد؟

صفحه ۱۱ کتاب درسی سوال ۲ قسمت های الف و ب.

مثال ۳۱ از بین ۳ جراح زن و ۴ جراح مرد یک تیم جراحی ۵ نفره تشکیل می دهیم، به چند طریق می توان این

کار را انجام داد بطوریکه:

الف ۲ جراح زن و ۳ جراح مرد داشته باشیم؟

ب حداقل ۲ جراح زن داشته باشیم؟

ج حداکثر ۲ جراح زن داشته باشیم؟

تست ۳۲ در چند زیر مجموعه ۵ عضوی از مجموعه $\{1, 2, 3, \dots, 9\}$ ، حداقل سه عضو زوج وجود دارد؟ (۱۴۰۱ فارغ)

۴۰ **۴**

۴۵ **۳**

۵۵ **۲**

۶۰ **۱**

پاسخ گزینه ۳

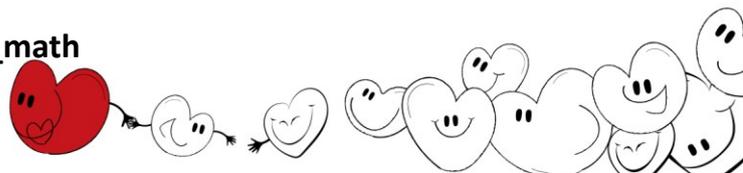
$$\{1, 2, 3, \dots, 9\} \begin{cases} \text{زوج } \{2, 4, 6, 8\} \\ \text{فرد } \{1, 3, 5, 7, 9\} \end{cases} \quad \binom{4}{3} \binom{5}{2} + \binom{4}{4} \binom{5}{1} = (4 \times 10) + (1 \times 5) = 45$$

مثال ۳۳ از بین ۱۲ عضو انجمن اولیا مربیان به چند طریق می توان ۳ نفر را طوری انتخاب کرد که همواره یک فرد

مورد نظر بین آن سه نفر باشد؟

مثال ۳۴ از مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ چند زیر مجموعه ۴ عضوی می توان انتخاب کرد که حتماً اعداد ۱، ۲

در بین آن ها باشد؟

آزمون سوال ۳ قسمت الف

تست ۳۵ تعداد زیر مجموعه‌های ۴ عضوی مجموعه $\{0, 1, 2, 3, 6, 8, 9\}$ که شامل ۸ عدد باشد، ولی شامل

(۱۴۰۱ داخل)

عدد ۴ نباشد، کدام است؟

۵۰ (۴)

۴۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

پاسخ گزینه ۱

فاقد ۴

$$\{0, 1, 2, 3, 6, 8, 9\} \Rightarrow \binom{7-1}{4} = \binom{6}{4}$$

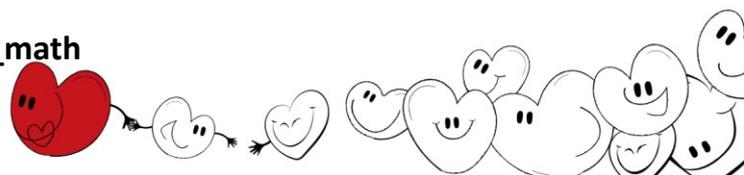
$$\Rightarrow \binom{6-1}{4-1} = \binom{5}{3} = \frac{5 \times 4 \times 3}{3 \times 2 \times 1} = 10$$

تکلیف

۱ مطالعه درسنامه خیلی سبز از صفحه ۲۳۴ تا صفحه ۲۴۶

۲ سوال‌های کتاب خیلی سبز (صفحه ۲۶۳): ۱۰۶۶-۱۰۶۷-۱۰۷۰-۱۰۸۵-۱۰۹۰-۱۱۱۰-۱۱۱۸-۱۱۴۷-۱۱۴۸-

۱۱۶۶-۱۱۹۱-۱۱۹۴-۱۲۰۰-۱۲۰۶-۱۲۱۰-۱۲۲۱

۲. به چند طریق می‌توان از بین ۹ نفر یک تیم والیبال ۶ نفره تشکیل داد؟
در ساختن تیم با جابه‌جایی افراد انتخاب شده، تیم جدیدی تولید نمی‌شود بنابراین، از ترکیب استفاده می‌کنیم:

$$\text{تعداد تیم‌های ۶ نفره} = \binom{9}{6} = \frac{9!}{6! \times \dots} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times \dots}{6! \times \dots} = 84$$

۳. مجموعه ۸ عضوی $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$ چند زیرمجموعه سه عضوی دارد؟
هر سه عضو از این ۸ عضو که انتخاب شود، فقط یک زیرمجموعه سه عضوی می‌سازد (در مجموعه‌ها جابه‌جایی اعضا اهمیت ندارد)؛ بنابراین، داریم:

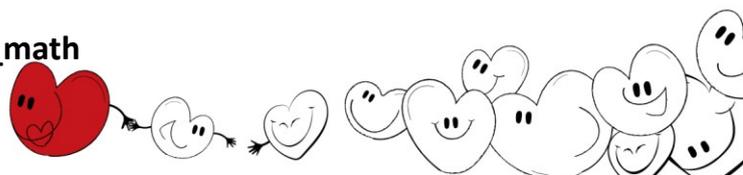
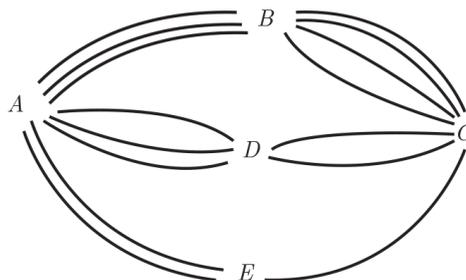
$$\text{تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی} = \binom{8}{3} = \frac{8!}{\dots \times \dots} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times \dots}{\dots \times \dots} = 56$$

۴. در جعبه‌ای ۴ مهره قرمز و ۵ مهره آبی وجود دارد. به چند طریق می‌توانیم سه مهره از این جعبه خارج کنیم؟
در انتخاب مهره‌های رنگی نیز ترتیب مهم نیست (اگر ۲ مهره قرمز و ۱ مهره آبی خارج شود، اهمیت ندارد که با چه ترتیبی خارج شده‌اند. در هر صورت، ۲ قرمز و ۱ آبی خارج شده است) و بنابراین داریم:

$$\text{تعداد انتخاب ۳ مهره از بین ۹ مهره} = \binom{9}{\dots} = \frac{9!}{3! \times \dots} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times \dots}{3! \times \dots} = 84$$

تمرین

- می‌خواهیم از بین ۱۰ دانش‌آموز کلاس دهم و ۱۱ دانش‌آموز کلاس یازدهم و ۱۲ دانش‌آموز کلاس دوازدهم یک دانش‌آموز انتخاب کنیم؛ به چند طریق می‌توانیم این دانش‌آموز را انتخاب کنیم؟
- بین پنج شهر A, B, C, D, E مطابق شکل زیر راه‌هایی وجود دارد که همه دو طرفه‌اند. مشخص کنید به چند طریق می‌توان:
  - از شهر A به شهر C مسافرت کرد؟
  - از شهر A به شهر C و از طریق شهر B مسافرت رفت و برگشت انجام داد؟
  - از شهر D بدون عبور از شهر E به شهر A مسافرت کرد؟

۳. با حروف کلمه «ولایت» و بدون تکرار حروف: (با معنی یا بی معنی)
الف) چند کلمه ۵ حرفی می توان نوشت؟
ب) چند کلمه ۳ حرفی می توان نوشت که به «ی» ختم شوند؟
پ) چند کلمه ۵ حرفی می توان نوشت که با «و» شروع و به «ل» ختم شوند؟
۴. یک دوره بازی فوتبال بین ۱۰ تیم فوتبال، به صورت رفت و برگشت انجام می شود. اگر همه تیم ها با هم بازی داشته باشند، در پایان دوره چند بازی انجام شده است؟
۵. یک کارخانه خودروسازی خودروهایی در ۷ رنگ، با ۲ حجم موتور و ۳ نوع مختلف جلو داشبورد تولید می کند. یک خریدار برای خرید یک خودرو از این کارخانه چند انتخاب دارد؟
۶. مجموعه $A = \{1, 2, 4, 6, 8, 9\}$ مفروض است:
الف) با ارقام موجود در این مجموعه چند عدد ۵ رقمی و زوج (بدون تکرار ارقام) می توان ساخت؟
ب) چند عدد ۵ رقمی و بزرگ تر از ۸۰۰۰۰ می توان نوشت؟
پ) مجموعه A چند زیرمجموعه سه عضوی دارد؟
ت) مجموعه A چند زیرمجموعه سه عضوی و شامل رقم ۸ دارد؟
۷. روی محیط یک دایره ۱۲ نقطه وجود دارد. مشخص کنید: الف) با این دوازده نقطه، چه تعداد مثلث می توان تشکیل داد؟
ب) چه تعداد وتر می توان تشکیل داد؟
۸. می خواهیم از بین ۵ دانش آموز پایه یازدهم و ۶ دانش آموز پایه دوازدهم افرادی را انتخاب کنیم و یک تیم ۶ نفره والیبال تشکیل دهیم. مشخص کنید به چند طریق می توانیم این تیم را تشکیل بدهیم؛ هرگاه بخواهیم:
الف) به تعداد مساوی دانش آموز پایه یازدهم و دوازدهم در تیم حضور داشته باشند.
ب) کاپیتان تیم فرد مشخصی از پایه دوازدهم باشد.
پ) حداقل ۴ نفر از اعضای تیم، دانش آموز پایه دوازدهم باشند.
ت) فقط ۲ نفر از اعضای تیم از پایه یازدهم باشند.
۹. مسئله ای طرح کنید که پاسخ آن به صورت $(2 \times 3 + 3 \times 4 + 3^2)$ باشد.
۱۰. تعداد راه ها یا جاده ها از شهر B به C و از شهر A به E را طوری تعریف کنید که با توجه به شکل زیر بتوان به 2^0 طریق از شهر A به شهر D سفر کرد.

